

Câu 15. Giải phương trình $2\cos^2 x + 3\sin x - 3 = 0$ với $0 < x < \frac{\pi}{2}$

Giải:

$$2\cos^2 x + 3\sin x - 3 = 0 \Leftrightarrow 2(1 - \sin^2 x) + 3\sin x - 3 = 0$$

$$\Leftrightarrow 2\sin^2 x - 3\sin x + 1 = 0 \Leftrightarrow \begin{cases} \sin x = 1 \\ \sin x = \frac{1}{2} \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = k\pi \\ x = \frac{\pi}{6} + k2\pi \\ x = \frac{5\pi}{6} + k2\pi \end{cases}, k \in \mathbb{Z}.$$

Do $0 < x < \frac{\pi}{2}$ nên ta chọn $x = \frac{\pi}{6}$.

Câu 16. Tìm m để phương trình $\cos^2\left(\frac{x}{2} - \frac{\pi}{4}\right) = m$ có nghiệm.

Giải:

$$0 \leq \cos^2\left(\frac{x}{2} - \frac{\pi}{4}\right) \leq 1, \forall x \in \mathbb{R} \Rightarrow 0 \leq m \leq 1.$$

Vậy với $0 \leq m \leq 1$ thì phương trình có nghiệm.

Câu 17. Giải phương trình $\sin^2 x - \sin x = 0$ với $0 < x < \pi$:

Giải:

$$\sin^2 x - \sin x = 0 \Leftrightarrow \sin x(\sin x - 1) = 0 \Leftrightarrow \begin{cases} \sin x = 0 \\ \sin x = 1 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = k\pi \\ x = \frac{\pi}{2} + k2\pi \end{cases}; k \in \mathbb{Z}$$

TH1. $x = k\pi; k \in \mathbb{Z}$. Vì $0 < x < \pi$ nên $0 < k\pi < \pi \Leftrightarrow 0 < k < 1 \Rightarrow \exists k$.

TH2. $x = \frac{\pi}{2} + k2\pi; k \in \mathbb{Z}$.

Vì $0 < x < \pi$ nên $0 < \frac{\pi}{2} + k2\pi < \pi \Leftrightarrow -\frac{1}{4} < k < \frac{1}{4} \Rightarrow k = 0 \Rightarrow x = \frac{\pi}{2}$.

Câu 18. Giải phương trình $\sin^2 x + \sin x = 0$ với $-\frac{\pi}{2} < x < \frac{\pi}{2}$

Giải:

$$\text{Ta có } \sin^2 x + \sin x = 0 \Leftrightarrow \begin{cases} \sin x = 0 \\ \sin x = -1 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = k\pi \\ x = \frac{3\pi}{2} + k2\pi \end{cases}; k \in \mathbb{Z}.$$

TH1. $x = k\pi; k \in \mathbb{Z}$

Vì $-\frac{\pi}{2} < x < \frac{\pi}{2}$ nên $-\frac{\pi}{2} < k\pi < \frac{\pi}{2} \Leftrightarrow -\frac{1}{2} < k < \frac{1}{2}; k \in \mathbb{Z} \Rightarrow k = 0$.

TH2. $x = \frac{3\pi}{2} + k2\pi; k \in \mathbb{Z}$

Vì $-\frac{\pi}{2} < x < \frac{\pi}{2}$ nên $-\frac{\pi}{2} < \frac{3\pi}{2} + k2\pi < \frac{\pi}{2} \Leftrightarrow -\frac{5}{3} < k < -1; k \in \mathbb{Z} \Rightarrow \exists k$.

Mà $-\frac{\pi}{2} < x < \frac{\pi}{2} \Rightarrow x = 0$.

Câu 19. Tìm tất cả các nghiệm của phương trình $\sin 3x \cdot \cos x = \sin 2x$ thuộc $(0; 2\pi)$

Câu 20. Tìm tất cả các nghiệm của phương trình $\sin 3x - \frac{2}{\sqrt{3}} \sin^2 x = 2 \sin x \cos 2x$ thuộc $[0; \pi]$

Giải:

$$\sin 3x - \frac{2}{\sqrt{3}} \sin^2 x = 2 \sin x \cos 2x$$

$$\Leftrightarrow \sin 3x - \frac{1 - \cos 2x}{\sqrt{3}} = \sin(-x) + \sin 3x$$

$$\Leftrightarrow \frac{1 - \cos 2x}{\sqrt{3}} = \sin x$$

$$\Leftrightarrow 2 \sin^2 x - \sqrt{3} \sin x = 0$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} \sin x = 0 \\ \sin x = \frac{\sqrt{3}}{2} \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = k\pi \\ x = \frac{\pi}{3} + k2\pi \quad (k \in \mathbb{Z}) \\ x = \frac{2\pi}{3} + k2\pi \end{cases}$$

Xét trên $[0; \pi]$, phương trình đã cho có 4 nghiệm lớn lượt là $\left\{0; \frac{\pi}{3}; \frac{2\pi}{3}; \pi\right\}$.

Câu 21. Tìm tất cả các nghiệm của phương trình $\sin 5x \cos 3x = \sin 7x \cos 5x$ thuộc $\left[0; \frac{\pi}{2}\right]$

Giải:

Ta có $\sin 5x \cos 3x = \sin 7x \cos 5x \Leftrightarrow \sin 2x + \sin 8x = \sin 2x + \sin 12x$

$$\Leftrightarrow \sin 8x = \sin 12x \Leftrightarrow \begin{cases} x = \frac{k\pi}{2} \\ x = \frac{\pi}{20} + \frac{k\pi}{10} \end{cases} (k \in \mathbb{Z}).$$

Trong $\left[0; \frac{\pi}{2}\right]$ phương trình đã cho có các nghiệm là: $0; \frac{\pi}{20}; \frac{2\pi}{20}; \frac{\pi}{4}; \frac{7\pi}{20}; \frac{9\pi}{20}; \frac{\pi}{2}$.

Câu 22. Tìm m để phương trình $2 \sin^2 x - (2m + 1) \sin x + m = 0$ có nghiệm $x \in \left(-\frac{\pi}{2}; 0\right)$.

Giải:

Với $x \in \left(-\frac{\pi}{2}; 0\right) \Rightarrow -1 < \sin x < 0$

$$2\sin^2 x - (2m+1)\sin x + m = 0 \Leftrightarrow \begin{cases} \sin x = \frac{1}{2} \\ \sin x = m \end{cases}$$

Phương trình có nghiệm $x \in \left(-\frac{\pi}{2}; 0\right) \Rightarrow -1 < \sin x < 0 \Leftrightarrow -1 < m < 0$.

Câu 23. Giải phương trình $2\cos^2\left(2x + \frac{\pi}{3}\right) + 3\cos\left(2x + \frac{\pi}{3}\right) - 5 = 0$ với $\left(-\frac{3\pi}{2}; \frac{3\pi}{2}\right)$

Giải:

$$2\cos^2\left(2x + \frac{\pi}{3}\right) + 3\cos\left(2x + \frac{\pi}{3}\right) - 5 = 0 \Leftrightarrow \begin{cases} \cos\left(2x + \frac{\pi}{3}\right) = 1 \\ \cos\left(2x + \frac{\pi}{3}\right) = -\frac{5}{2} \text{ (Loại)}. \end{cases}$$

$$\cos\left(2x + \frac{\pi}{3}\right) = 1 \Leftrightarrow 2x + \frac{\pi}{3} = k2\pi \Leftrightarrow x = -\frac{\pi}{6} + k\pi \quad (k \in \mathbb{Z})$$

$$\text{Theo đề ra } -\frac{3\pi}{2} < x = -\frac{\pi}{6} + k\pi < \frac{3\pi}{2} \Leftrightarrow -\frac{4}{3} < k < \frac{5}{3} \Rightarrow \begin{cases} k = -1 \\ k = 0 \\ k = 1 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x = -\frac{7\pi}{6} \\ x = -\frac{\pi}{6} \\ x = \frac{5\pi}{6} \end{cases}.$$

Câu 24. Tìm tất cả các nghiệm của phương trình $\sin 8x + \cos 4x = 1 + 2\sin 2x \cdot \cos 6x$ thuộc $(-\pi; \pi)$

Giải:

$$\sin 8x + \cos 4x = 1 + 2 \sin 2x \cdot \cos 6x$$

$$\Leftrightarrow \sin 8x + \cos 4x = 1 + 2 \cdot \frac{1}{2} (\sin 8x + \sin(-4x))$$

$$\Leftrightarrow \cos 4x + \sin 4x = 1$$

$$\Leftrightarrow \sqrt{2} \sin\left(4x + \frac{\pi}{4}\right) = 1$$

$$\Leftrightarrow \sin\left(4x + \frac{\pi}{4}\right) = \frac{\sqrt{2}}{2} \Leftrightarrow \begin{cases} 4x + \frac{\pi}{4} = \frac{\pi}{4} + k2\pi \\ 4x + \frac{\pi}{4} = \pi - \frac{\pi}{4} + k2\pi \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = \frac{k\pi}{2} \\ x = \frac{\pi}{8} + \frac{k\pi}{2} \end{cases} (k \in \mathbb{Z})$$

Các nghiệm thuộc khoảng $(-\pi; \pi)$ của phương trình là: $\left\{-\frac{\pi}{2}; 0; \frac{\pi}{2}; \frac{\pi}{8}; \frac{5\pi}{8}; -\frac{3\pi}{8}; -\frac{7\pi}{8}\right\}$.

Câu 25. Tìm tất cả các nghiệm của phương trình $\frac{\sqrt{3} \sin 3x - 2 \sin x \cdot \sin 2x - \cos x}{\sin x} = 0$

thuộc $\left[-\frac{\pi}{2}; \frac{\pi}{2}\right]$

Giải:

Điều kiện $\sin x \neq 0 \Leftrightarrow x \neq k\pi (k \in \mathbb{Z})$

$$\frac{\sqrt{3} \sin 3x - 2 \sin x \cdot \sin 2x - \cos x}{\sin x} = 0$$

$$\Rightarrow \sqrt{3} \sin 3x - 2 \sin x \cdot \sin 2x - \cos x = 0$$

$$\Leftrightarrow \sqrt{3} \sin 3x - 2 \cdot \frac{-1}{2} (\cos 3x - \cos x) - \cos x = 0$$

$$\Leftrightarrow \sqrt{3} \sin 3x + \cos 3x = 2 \cos x$$

$$\Leftrightarrow \sin\left(\frac{\pi}{6} + 3x\right) = \sin\left(\frac{\pi}{2} - x\right)$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} \frac{\pi}{6} + 3x = \frac{\pi}{2} - x + k2\pi \\ \frac{\pi}{6} + 3x = \pi - \frac{\pi}{2} + x + k2\pi \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = \frac{\pi}{12} + \frac{k\pi}{2} \\ x = \frac{\pi}{6} + k\pi \end{cases} (k \in \mathbb{Z})$$

Kết hợp điều kiện ta có nghiệm của phương trình là:
$$\begin{cases} x = \frac{\pi}{12} + \frac{k\pi}{2} \\ x = \frac{\pi}{6} + k\pi \end{cases} (k \in \mathbb{Z})$$

Các nghiệm thuộc $\left[-\frac{\pi}{2}; \frac{\pi}{2}\right]$ của phương trình là: $\frac{\pi}{12}; -\frac{5}{12}\pi; \frac{1}{6}\pi$.

Câu 26. Tìm tất cả các nghiệm của phương trình $\sin 3x - \frac{2}{\sqrt{3}} \sin^2 x = 2 \sin x \cos 2x$ thuộc đoạn $[0; 2\pi]$?

Giải:

$$\sin 3x - \frac{2}{\sqrt{3}} \sin^2 x = 2 \sin x \cos 2x$$

$$\Leftrightarrow \sin 3x - \frac{2}{\sqrt{3}} \sin^2 x = 2 \cdot \frac{1}{2} (\sin 3x + \sin(-x))$$

$$\Leftrightarrow -\frac{2\sqrt{3}}{3} \sin^2 x + \sin x = 0 \Leftrightarrow \begin{cases} \sin x = 0 \\ \sin x = \frac{\sqrt{3}}{2} \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = k\pi \\ x = \frac{\pi}{3} + k2\pi \\ x = \frac{2\pi}{3} + k2\pi \end{cases}, k \in \mathbb{Z}$$

Câu 27. Vậy các nghiệm thuộc $[0; 2\pi]$ của phương trình là: $0; \pi; 2\pi; \frac{\pi}{3}; \frac{2\pi}{3}$. Tìm

nghiệm của phương trình $\sin^2 x + \sin^2 2x + \sin^2 3x = \frac{3}{2}$ trong khoảng $\left(-\frac{\pi}{2}; \frac{\pi}{2}\right)$

Giải

$$\sin^2 x + \sin^2 2x + \sin^2 3x = \frac{3}{2} \Leftrightarrow \cos 2x + \cos 4x + \cos 6x = 0$$
$$\Leftrightarrow \cos 4x (2 \cos 2x + 1) = 0 \Leftrightarrow \begin{cases} x = \frac{\pi}{8} + k\frac{\pi}{4} \\ x = \pm \frac{\pi}{3} + k\pi \end{cases} (k \in \mathbb{Z})$$

Vậy phương trình có 4 nghiệm thuộc khoảng $\left(-\frac{\pi}{2}; \frac{\pi}{2}\right)$ là: $\frac{\pi}{8}, \frac{3\pi}{8}, -\frac{\pi}{3}, \frac{\pi}{3}$

Câu 28. Tìm nghiệm của phương trình $\sin 2x + \sin x - \frac{1}{2 \sin x} - \frac{1}{\sin 2x} = 2 \cot 2x$ trong khoảng $(0; \pi)$.

Giải

$$\sin 2x + \sin x - \frac{1}{2 \sin x} - \frac{1}{\sin 2x} = 2 \cot 2x \quad (1), \quad \text{điều kiện : } \sin 2x \neq 0$$

$$(1) \Leftrightarrow \sin^2 2x + \sin 2x \sin x - \cos x - 1 = 2 \cos 2x$$

$$\Leftrightarrow \sin^2 2x - 1 + \cos x(2 \sin^2 x - 1) = 2 \cos 2x$$

$$\Leftrightarrow -\cos^2 2x + \cos 2x \cdot \cos x - 2 \cos 2x = 0$$

$$\Leftrightarrow \cos 2x(\cos 2x + \cos x + 2) = 0$$

$$\Leftrightarrow \cos 2x(2 \cos^2 x + \cos x + 1) = 0 \Leftrightarrow \begin{cases} \cos 2x = 0 \\ 2 \cos^2 x + \cos x + 1 = 0 \text{ (VN)} \end{cases} \Leftrightarrow x = \frac{\pi}{4} + \frac{k\pi}{2}; k \in \mathbb{Z}$$

Vậy phương trình có 2 nghiệm thuộc $(0; \pi)$ là $x = \frac{\pi}{4}; x = \frac{3\pi}{4}$.

Câu 29. Phương trình $\cos 22x + 3 \cos 18x + 3 \cos 14x + \cos 10x = 0$ có bao nhiêu nghiệm thuộc khoảng $\left(0; \frac{\pi}{2}\right)$

Giải

$$\cos 22x + 3 \cos 18x + 3 \cos 14x + \cos 10x = 0$$

$$\Leftrightarrow (\cos 22x + \cos 10x) + 3(\cos 18x + \cos 14x) = 0$$

$$\Leftrightarrow 2 \cos 16x (\cos 6x + \cos 2x + 2 \cos 2x) = 0$$

$$\Leftrightarrow 2 \cos 16x (\cos 6x + \cos 2x + 2 \cos 2x) = 0$$

$$\Leftrightarrow 2 \cos 16x (2 \cos 4x \cos 2x + 2 \cos 2x) = 0$$

$$\Leftrightarrow 8 \cos 16x \cdot \cos^3 2x = 0$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x = \frac{\pi}{32} + k \frac{\pi}{16} \\ x = \frac{\pi}{4} + k \frac{\pi}{2} \end{cases} \quad (k \in \mathbb{Z})$$

Vậy các nghiệm thuộc khoảng $\left(0; \frac{\pi}{2}\right)$ thỏa mãn: